

Situació d'aprenentatge

Títol	Agenda d'activitats
Curs (nivell educatiu)	2n d'ESO
Matèria	Llengua catalana i literatura

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? En quin context se situa? Quin repte planteja?

Aquesta situació d'aprenentatge **planteja el repte d'elaborar una agenda d'activitats per al curs escolar que comença**. Per assolir el repte final, els alumnes cal que segueixin una sèrie de passos que inclouen la reflexió sobre les diferents activitats que es poden fer, la valoració i tria de la que finalment formarà part de l'agenda, la compleció de la fitxa informativa i l'exposició oral davant del grup. Finalment, es farà un recull amb totes les propostes per compartir-lo a través de les xarxes del centre escolar.

La **descripció d'activitats** de forma detallada requereix la pràctica de diferents habilitats. És interessant que l'alumnat les conegui per tal que pugui comprovar que qualsevol procés necessita un recorregut amb passos delimitats.

Amb aquesta situació d'aprenentatge es pretén que l'alumnat practiqui un procés i l'incorpori amb naturalitat, i també que aprengui a planificar-se davant de qualsevol tasca que hagi de realitzar.

La **valoració final** ha de reflectir el grau de participació en la realització de les diferents tasques en grup, a més de l'expressió oral i la superació personal de la vergonya o la timidesa.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	Matèria
C3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.	Llengua catalana i literatura
C5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma, i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	Llengua catalana i literatura

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competència ciutadana

CC3. Comprèn i analitza problemes ètics fonamentals i d'actualitat, considerant críticament els valors propis i aliens, i desenvolupant els seus propis judicis per afrontar la controvèrsia moral amb actitud dialogant, argumentativa, respectuosa i oposada a qualsevol tipus de discriminació o violència —incloent-hi la violència masclista, LGTBI-fòbica, racista o capacitista— o fonamentalisme ideològic.

Competència emprenedora

CE1. Analitza necessitats i oportunitats i afronta reptes amb sentit crític, fent balanç de la seva sostenibilitat i valorant l'impacte que puguin suposar en l'entorn, per presentar idees i solucions innovadores, ètiques i sostenibles, dirigides a crear valor en l'àmbit personal, social, cultural i econòmic.

CE3. Desenvolupa el procés de creació d'idees i solucions valuoses i pren decisions, de manera raonada, utilitzant estratègies àgils de planificació i gestió i reflexionant sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per dur a terme el procés de creació de prototips innovadors i de valor, considerant l'experiència com una oportunitat per aprendre.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

CPSAA3. Comprèn proactivament les perspectives i les experiències dels altres i les incorpora al seu aprenentatge, per participar en el treball en grup, distribuint i acceptant tasques i responsabilitats de manera equitativa i emprant estratègies cooperatives.

CPSAA4. Fa autoavaluacions sobre el seu procés d'aprenentatge, buscant fonts fiables per validar, sustentar i contrastar la informació i per obtenir conclusions rellevants.

Competència digital

CD2. Gestiona i utilitza el seu propi entorn personal digital d'aprenentatge permanent per construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les seves necessitats en cada ocasió.

CD3. Participa, col·labora i interactua mitjançant eines i/o plataformes virtuals per comunicar-se, treballar col·laborativament i compartir continguts, dades i informació, gestionant de manera responsable les seves accions, presència i visibilitat a la xarxa i exercint una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Objectius d'aprenentatge	Criteris d'avaluació
Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT
1. Produir una exposició oral d'una activitat per a l'agenda d'activitats, amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals (CE3).	1. Realitzar una exposició oral d'una activitat i explicar-ne les característiques ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals (basat en el criteri 3.1).
	2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística (basat en el criteri 3.2).
2. Produir una fitxa informativa sobre una activitat amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma, i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes (CE5).	5.1. Planificar la redacció d'una fitxa informativa sobre una activitat, atesa la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat (basat en el criteri 5.1).

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	SABER	MATÈRIA
3	Comunicació. Processos • Interacció oral i escrita de caràcter informal. Consciència i ús dels actes de prendre i deixar la paraula, de la cooperació conversacional i la cortesia lingüística; de l'escolta activa, l'assertivitat i la resolució dialogada dels conflictes en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques. • Planificació i recerca d'informació, textualització i revisió de la producció oral formal. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Detecció i utilització d'elements no verbals. Anàlisi i ús dels trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques.	Llengua catalana i literatura
5	Comunicació. Processos • Planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports de textos escrits. Correcció gramatical i ortogràfica. Propietat lèxica. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc., en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques. Comunicació. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics • Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical de diferents tipus de text i en diferents situacions. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital per a la correcció i millora dels textos.	Llengua catalana i literatura

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem?, etc.

A partir del coneixement que té del seu alumnat, el docent organitza grups heterogenis, pel que fa a les capacitats i el rendiment de l'alumnat a l'aula de llengua catalana i literatura. També pot optar per demanar, de forma individual a cada alumne, amb qui vol treballar, fent-li-ho justificar, i construir els grups creuant tota aquesta informació.

Els alumnes disposen de la proposta de situació d'aprenentatge en el llibre. L'alumnat ha de disposar d'un ordinador amb un programa de processador de textos per elaborar les fitxes informatives, un mòbil o càmera de fotos per enregistrar l'activitat i fer-ne fotografies i, finalment, connexió a internet per exposar la proposta al grup classe i posteriorment penjar-la a les xarxes del centre. També pot ser útil disposar d'un projector per a la presentació oral.

En iniciar cada nova activitat, el docent fa una petita explicació, a tota la classe, en què introdueix l'activitat proposada i el temps que cal dedicar a fer-la (diverses sessions, segons l'activitat). En cap cas llegeix els enunciats de les activitats ni explica com s'han de fer, ja que són els alumnes els qui ho han de llegir i decidir entre tots l'estratègia adequada. Quan els membres d'un grup tinguin problemes en algun punt el professor els fa preguntes perquè pensin; per tant, no els dona instruccions concretes ni valida o corregeix propostes de treball; aquests són processos que ha de muntar cada grup.

Quan diversos grups tinguin problemes en un mateix punt, el docent fa les preguntes i les reflexions a tota la classe per promoure que algun grup trobi el desllorigador i pugui compartir-lo amb els altres, si es dona el cas.

Si és possible, cada sessió de treball cal tancar-la fent una petita explicació dels grups, en què cada un comenta, de forma breu i en públic, què ha fet en aquella sessió. Això fa que tots, alumnat i professorat, prenguin consciència de per què els ha servit fer la classe i què ha fet cadascú. Si no es pot fer en cada sessió, s'ha d'intentar fer-ho cada dues.

Activitats d'aprenentatge i d'avaluació

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitat inicial <i>Què en sabem?</i>	El docent explica en què consisteix una situació d'aprenentatge i planteja les preguntes d'aquesta primera part a tota la classe. L'objectiu és que l'alumnat posi en comú quines activitats voldria fer al llarg del curs acadèmic amb els companys i les companyes del curs i amb la família.	15 min
Activitats de desenvolupament i d'estructuració <i>Aprenem nous sabers</i>	• El docent explica la situació d'aprenentatge i forma grups d'acord amb els mesos del curs escolar. • Cada grup, en funció del mes que li ha estat assignat, posa en comú diferents propostes d'activitats tot fent una pluja d'idees. Cal que els nois i les noies tinguin en compte que hi ha de participar tot el grup classe i les activitats que proposen han de ser adequades per dur-les a terme en un entorn educatiu. • Un cop el grup tria l'activitat que vol desenvolupar, completa una fitxa prenent com a model la que s'ofereix en la situació d'aprenentatge. És la manera de tenir presents totes les accions necessàries que es requereixen per dur a terme l'activitat (lloc de realització, horari, organització de l'alumnat, materials necessaris, logística, etc.). També cal que completin les dades relatives a les parts en què es desenvolupa l'activitat (inici, desenvolupament i finalització). • El docent supervisa totes les fitxes per assegurar-se que compleixen amb tots els paràmetres i, si cal, suggereix canvis o ampliació de la informació. • A continuació, cada grup enregistra l'activitat en vídeo o bé en fa fotografies per tal de compartir-les a través de les xarxes del centre escolar o allà on indiqui el docent.	1 h

	• Arriba el moment en el qual cada grup explica la seva proposta lúdica amb detall i pren nota dels canvis o suggeriments que rebí dels companys i companyes. El docent els pot recordar que per fer una bona exposició oral cal que vocalitzin bé, segueixin un ritme adequat i facin les pauses necessàries. • Finalment, es fa un recull de totes les propostes finals.	
Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i>	Es proposa que l'alumnat, de forma individual, reflexioni sobre diferents situacions comunicatives en les quals cal posar-se en contacte amb alguna persona que ocupi un càrrec en una institució per enviar-li una sol·licitud o bé organitzar activitats a grups diversos. A continuació, es fa una posada en comú per compartir les reflexions i debatre la viabilitat de les propostes. El docent pot actuar de moderador.	30 min
Activitats d'autoreflexió <i>Valorem el que hem après i com ho hem après</i>	El docent convida cada alumne, individualment, a reflexionar sobre el seu procés d'aprenentatge. Cal insistir en el fet que han de ser molt sincers per tal que ells mateixos s'adonin en què han progressat i en què els cal millorar.	15 min

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Aprenentatges competencials

La situació d'aprenentatge propicia la pràctica de diferents habilitats necessàries per a un bon desenvolupament de l'activitat acadèmica i social. Per resoldre el repte, l'alumnat ha d'adquirir els sabers necessaris per desenvolupar les capacitats per dur a terme les accions que se li demanen. Reflexionar, posar en comú, valorar, explicar-se i compartir són activitats que no es poden dur a terme sense treballar de forma global els continguts propis de la matèria.

Qualitat de l'educació de les llengües

L'elaboració d'una fitxa informativa i la preparació d'una exposició oral exigeixen un bon domini de la llengua i tenir clars els elements de la comunicació i les funcions del llenguatge per compondre un text escrit i oral que s'adeqüi a la pràctica comunicativa que es demana.

Universalitat del currículum

La universalitat és present en aquesta situació d'aprenentatge perquè l'organització d'activitats en grup és una pràctica que fomenta la cooperació i el treball en equip, a més de ser una font d'enriquiment personal. Alhora, proporciona un entorn flexible en què tothom pot tenir cabuda, ja que promou la comunicació i l'expressió, fet que permet que tot l'alumnat pugui posar en marxa les seves habilitats. Treballar de forma col·laborativa va encaminat al fet que tothom pugui aprendre aprofitant les habilitats de cadascú i interaccionant entre ells.

Coeducació

Aquest vector ha d'estar present durant la realització de tota la situació d'aprenentatge per consolidar un bon desenvolupament de les persones que defugui els estereotips i els rols segons el sexe, la identitat o l'expressió de gènere.

Benestar emocional

El fet de treballar col·laborativament suposa un intent de crear un espai de convivència que promogui el benestar emocional de l'alumnat. Es potencia tant l'experiència subjectiva de sentir-se bé, en harmonia i amb tranquil·litat, com també l'experiència personal de satisfacció amb si mateix per poder fer front a les dificultats i superar-les en positiu. L'alumnat, en tot moment, s'ha de sentir segur i amb confiança, tant pel suport del docent com dels companys i companyes.

Ciutadania democràtica i consciència global

La situació d'aprenentatge implica compartir les idees, posar-se d'acord amb la tria i dur a terme les accions necessàries per assolir el repte final, de manera que cal comprometre's i treballar conjuntament a favor d'un projecte comú.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

La situació d'aprenentatge inclou un conjunt de mesures i suports per tal de facilitar l'aprenentatge a tot l'alumnat:

- El treball en grup permet al professor o professora observar les aportacions que fa cada alumne per resoldre les activitats proposades i acompanyar, amb bones preguntes i suggeriments, l'avenç del grup i de cadascun dels alumnes.
- Aquesta manera de treballar facilita la col·laboració entre alumnes tant en la fase de desenvolupament com en la d'aplicació, de manera que l'alumne sempre disposa de la possibilitat de suport entre iguals, a banda de l'acció del docent.

MESURES I SUPORTS ADDICIONALS O INTENSIVS

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents?

Alumne	Mesura i suport addicional o intensiu